

PESTI SÓLET

A DOHÁNY UTCAI KÖRZET HAVILAPJA  WWW.DOHANY-ZSINAGOGA.HU

Kitüntetett zsidók I. rész (9. oldal) – **ÚJ sorozat**

Krakkóban a Dohány körzet (7. oldal)



**Vendégünk Keleti Éva,
Kossuth-díjas fotográfus
(3. oldal)**

Fotó: Gáti György



Kémek, lázadás, büntetés

Dr. Frölich Róbert rovata

BÁMIDBOR

Megkezdjük Mózes IV. könyvének a Bámidbornak olvasását. A könyv nevének jelentése: A pusztában. Ez a címe a hetiszakasznak is, amely a pusztai Egyiptomból kivonult nép a Miskán, azaz a pusztai Miskánnal kapcsolatos népszámlálást írja le, törzsekre osztva adja meg a hűszévesnél idősebb, katonaképes férfitagjainak számát. Leírja Szentély körüli táborozásuk rendjét, valamint a levita családok teendőit.

NÓSZAJ

Jelentése „vedd fel” - Gerson fiainak számát 30 évestől 50 évesig, mert a leviták e korhatáron belül láttak el szent szolgálatot. Gerson, Merári, Keháti gyermekei a papoknak segédkező leviták. A Kehátiak szállították a mozgó pusztai Szentély legszentebb tárgyait: a frigszekrényt, a menórát, és minden kegytárgyat, melyeket kézben, vagy vállon kellett vinni. A Gersoniak a szőnyeget, takarókat, a függönyöket, míg a Meráriak a szétszedhető Miskán alkotóelemeit, a deszkákat, összlapokat hordozták. Szó esik a hűtlenséggel vádolt asszonyról. A Tóra így szól: „állítsák a pap elé, bontsa ki az asszony hajját”. Ebből következik, hogy az

asszony nyílt területen befedi a fejét. A mai napig a szigorúan valóságos asszonyok parókéval vagy

fejedelmek vittek. Ez a rész egyúttal a chanukka napjai alatt felolvasott tórai szöveg.



kendővel, esetleg kalappal befedik a fejüket.

A szidra kiemelkedő sorai a papi áldás máig használatos szövege, mely magyarul így hangzik: „Isten áldjon, és örizzen meg. Fordítsa feléd arcát, és legyen hozzád kegyelmes. Tekintsen le reád és szerezzon neked békét”. Fontos kihangsúlyozni, hogy a kohanita, illetve a papi áldás elmondására feljogosított rabbi nem áld, csupán kéri áldó szövegében a M.ható áldását.

Itt olvashatjuk még a pusztai Szentély felavatására hozott ajándékokat, melyeket a törzsfők, a

BÖHÁÁLOTCHÁ

A Szentélybeli avatásánál Áron gyújthatta meg a Menóra lángjait, majd a leviták felavatásáról olvashatunk. A sivatagi vándorlás módozatai következnak; mikor utaztak, mikor táboroztak le és milyen jelek alapján (kürtszó); a vonulás formációja, a négy zászlóalj és a törzsek zászlai. A szakasz második felében elégedetlenkedett a nép az örökös manna miatt és húst követelt. Megkapta! Hatalmas mennyiségű fűj érkezett, és a zúgolódók annyit ettek belőle, hogy mohóságuk egyben végzetük lesz. Hetven ember lesz kiválasztva, hogy segítse Mózes, mint a mellette működő tanácsadó testület (az első Szánhedrin). Zárásként Áron és Mirjam kibeszélik Mózes, és Mirjam példás büntetést kap

SÖLÁCH LÖCHÓ

Jelentése: „Küldjél, magadnak” kémeket Kánaánba, melynek határához érkeztek. A tizenkét törzsből egy-egy férfiú vett részt a felderítésben, tíz visszatérő – mint korábban lapunkban már olvashattak, a gonosz gyülekezet, s ezért kell tíz férfi az igazi közösséghez, a minjéhez – azt javasolta, forduljanak vissza Egyiptomba, ketten, Józsué és Kalév, Mózes sógora, Mirjám férje, az út folytatása mellett foglalt állást.

Ezután közli az Ö.való, hogy megbünteti a kétkedőket és követőiket, ezért minden 20 éven felüli férfi, aki Egyiptomból, a rabság házából kijött, de szívében szolga maradt, a pusztában fejezi be életét. A hagyomány szerint ez Áv 9. napján történt, azon a napon, amelyen mindkét Szentély elpusztult. Mózes könyörgése után két fontos törvényt ír még le a szidra. A pénteki gyertyagyújtás a rituális fürdő mellett a Chále, az asszonyoknak szóló harmadik fontos parancs. Szó van még a férfiebbek által hordott rojtokról, melyek héber neve Cicit szó számértéke 600, ehhez számoljuk az 5 csomót és nyolc szálat, így megkapjuk a 613-as számot, amely a parancsolatok összege.

KAJRÁCH

A heti szakasz a Korách féle lázadást mondja el. Korách előkelő levita családból származott, azzal érvelt, hogy Mózes és Áron túl sok jogot vindikálnak maguknak. Ő, aki Jichár nemzetségéből származik, kellett volna, hogy törzsfőnök legyen, nem pedig Uziél fia, akit Mózes e tisztségre kinevezett. Korách maga köré gyűjtötte az elégedetleneket, valamint több kétes alakot, mint Dátán és Ábrám, valamint On Pelét fiát. Nem fegyverrel akarták az uralmat megszerelni, hanem a demagógia, a gúny, a neveltségesség fullánkjaival. Korách és hívei bejárták a tábor, agítottak és elégedetlenséget szítottak Mózes és a Tóra törvényei ellen. Ekkor Mózes jobban fel volt háborodva, mint korábban és súlyos büntetést kért a bűnösökre és nem volt hajlandó imádkozni értük, amit akkor is megtett, amikor az Aranyborjút csinálták és bálványt imádtak. Bölcsseink szerint, Mózes azért javasolt Koráchnak és csoportjának példás büntetést, hogy mindenki előtt nyilvánvaló legyen, a bűn és bűnhődés közötti összefüggés. A pártütöket végül elnyelte a föld, így ők és mindaz amilyük volt leszállt elevenen a sírba és befedte őket a föld. Korach fiai nem tartottak apjukkal, s később e családból származott Sámuel proféta.

I M A R E N D



Hétköznap: 7:30-kor kezdünk reggel, az esti ima időpontja

18:00 óra, helyszín a Talmud-Tórában.

Az esti ima előtt fél órával, sakk, kártya, kávé és tea várja híveinket!

Péntek esti ima: 18:00-kor a Dohány Templomban.

Szombat reggeli ima a Dohány Templomban: Sachrisz: 9:30

Tóraolvasás: 10:00 Muszáf ima: kb. 10:45

Vasárnap reggeli ima: 8:00-kor, esti ima: 18:00-kor, mindkettő a Talmud Tórában.

A péntek esti kiddust, illetve a szombat délutáni sálesüdeszt szintén a Talmud-Tórában tartjuk.

Sálesüdeszek kezdete a következő hetekben:

18:00

Vendégünk Keleti Éva, Kossuth-díjas fotográfus

Balerina akart lenni, ám adottságai miatt nem/sem sikerült ez. Életét mégis meghatározta a színpad, hiszen talán leginkább – újítást hozó - színházi fotósként vált ismertté Keleti Éva. Munkáját, pályafutását rengeteg díjjal honorálták, legutóbb, idén márciusban, a fotóművészek közül ötödikként kapott Kossuth-díjat.



Fotó: Gáti György

Nem érdekl az olvasót, hogy az újságíró, milyen kapcsolatban van az interjúalannal – szól a tanítás - már az első előadások egyikén – szinte minden médiaiskolában. Bocsássák meg, de ezúttal mégis megteszem. Bevallom, nagyon kedvelem Keleti Évát! Majd két évtizede volt szerencsém együtt dolgozni Éva nénivel, s néhány év kitérő után, az ő hívására (is) tértem vissza ugyanahhoz a kiadóhoz.

A Kossuth-díj átadása után nem sokkal szerveztek egy összejövetelt, amelyen több egykori kollega, tanítvány közös történeteket mesélt. Másokhoz hasonlóan, Fábíán Évi is arról beszélt, mennyire tartott az első találkozástól. S azzal zárt, csak azért sem tegezi az ünnepeltet, ez nem Éva (néni) koráról, – idén lesz 85 éves – hanem a tiszteletéről szólt. A nagyrabe-csülésem mellett, vagy éppen azért, az egyik legnagyobb szakmai

(és emberi) elismerést jelentette, amikor Éva (néni) felajánlotta a tegezést. Nekem ez többet ér/t sok-sok díjnál...

Talán a Pesti Sólet rendszeres olvasói közül akad, aki emlékszik arra, hogy Keleti Éva már megszólalt lapunkban. A zsidó olimpiai bajnokokról szóló sorozatban (2014. 11.), Kabos Endre életéről mesélt érdekes-ségeket.

– Bandi – mert a családban így hívtuk, – mai napig fontos számomra, ápolom az em-

lékét, nem véletlen, az egyik szobában őrzök egy róla készült szobrot – emlékezett nagybátyára, egyben gye-rekkori példaképére Keleti Éva. – Miatta is kezdtem vívni, serdülőként tehetségesnek számítottam, nyeregettem. Versenyeket is. De hamar kiderült, mégsem leszek kiemelkedő versenyző. Akkor meg minek, gondoltam - így abba hagytam. Maximalista voltam magammal szemben. Ez nem változott. Ezért, mástól is a maximumot vártam el a munkában. Vélhetően ezért is említ-hették többen azon a március végi estén, hogy eleinte félték tőlem. Amúgy erről nem is tudtam!

– És mi az, amit Keleti Éváról nem tudott – eddig – senki?

– Amiről még biztos nem beszéltem, hogy volt egy kockás füzetem, amelybe kézzel írtam be rengeteg verset. A kedvencem Karinthy Frigyes volt.



Fotó: Gáti György

Díjak

- 1975: Balázs Béla-díj
- 1987: Érdemes művész
- 1997: Arany Tulipán-díj (World Press Photo)
- 1999: Magyar Fotóművészek Szövetsége Életmű-díja
- 2000: Magyar Művészetért díj
- 2002: A Magyar Köztársasági Érdemrend lovag-eresztje
- 2005: Táncsics Mihály-díj
- 2007: Aranytoll
- 2008: Prima Primissima díj
- 2011: Táncsics Alapítvány életműdíja
- 2013: Kiváló művész
- 2014: Harsányi Zsolt-díj
- 2017: Kossuth-díj

Rengeteget olvastam! Nagyon szerettem kiállításra és színházba járni. Szerintem azt is kevesen tudják rólam, hogy Budán még javában lóttek, de 1945 januárjában már édes-anyámmal elmentünk egy irodalmi délelőttre a Pesti Magyar Színházba, ahova az előadás közben behullott a hó...

– Akkor nem is annyira véletlen, hogy a színházi, színészi fotók tették ismertté...

– Lehet, de azért ez nem volt ilyen egyszerű! Korábban a színházak rendelésére érkezett a fotográfus és készített egy-egy reklámfotót. Eleinte engem is igyekezett a rendező instruálni, ám idővel mind többen fogadták el, hogy ne az legyen, amit eredetileg akartak. Majd egyre jobban megszoktak, s szinte hozzátartoztam a színházakhoz. A Nemzeti Színház, illetve a Vígszínház csak az én képeimet használta. Más nézőként, vagy magánemberként a színház, és más a szakmát valamelyest ismerőként. Tudtam, láttam, mennyi munka, alázat van egy-egy alakítás mögött. Nem a szerepet, hanem az embert igyekeztem megmutatni – de nem csak a színházban! Sok másról, így írókról is hatalmas anyagom gyűlt össze az évek során.

– Rengeteg doboz, szinte témák szerint katalogizálva az életmű. Ma akár pár memóriakártyán, egy komoly számítógépen is elfér több ezer kép. Most is fotóművész lenne?

– Ma még inkább beleszerelmesednék a szakmába. Sokkal több a lehetőség a technikának is köszönhetően. Aki viszont az örökkévalósággra gondol, az ma is filmre dolgozik...

(schiller)

Ez már a huszonötödik!

Immár 25. alkalommal indulunk hosszú tömött sorokban a Hajógyári-sziget felé, hogy aztán egy hétre magunk mögött hagyjuk a szürke hétköznapokat és egy színes világba csöppenjünk. A „Szabadság Szigetén” bár sok minden megnőtt és megváltozott, még mindig érvényesek az 1993-ban meghirdetett szlogenek: „itt mindent szabad, de semmit nem muszáj”, mert idén is „kell egy hét együttlét”, augusztus 9-16 között.

A Nagyszínpad esti sávját a -1. napon a világ egyik legsikeresebb énekesnője, a sok grammys P!NK (US) nyitja. Míg a Világzenei Színpadon egy számunkra is izgalmas zenekar is fellép, a szatirikus, punkos klezmerével az izraeli Jewish Monkeys.

A rengeteg új és aktuális együttes koncertje mellett lehetőség nyílik némi nosztalgizásra is a Budapest Park Tribute Színpadnál, ahol a világ legnagyobb csapatainak tribute bandái lépnek fel.

A számtalan egyéb helyszínből csak néhányat emelnénk ki. A fesztivál zajában kell egy kis meghitt hangulat, visszafogottabb hangerő – ez a Tábortűz. Akárcsak tavaly, ezúttal is a Civil Sziget központi terén lobban lángra a Sziget Fesztivál óriási tábortüze. Nincs igazi tábortűz zene és éneklő közönség nélkül, ezért a beérkezett pályázatok közül a közönség választhatta ki a produkciókat, akiket szívesen hallgatnának majd a lobogó tűz mellett. Az akusztikus előadások a fesztivál minden napján 23:00-kor kezdődnek a Civil Sziget területén.



Idén első alkalommal Cine Concert programsorozatot indul a Szigeten. Ahogy sötétedik, beizzítják a vetítógépet, azaz a projektort és minden este egy-egy fekete-fehér némafilm láthatnak az érdeklődők az 1910-es, '20-as évekből. A zenei kíséretet két estén át a francia Radiomentale biztosítja egy-egy Buster Keaton-film alá. A további három estén a színházi munkáiról is jól ismert zeneszerző-zongorista, Darvas Ferenc, egy-egy régi magyar klasszikus némafilmet tesz élvezetesebbé a zenéjével: Jászai Mari egyetlen fennmaradt, Kertész Mihály rendezésében készült A tolonc (1914) című filmjét, valamint Janovics Jenő Az utolsó éjszaka (1917) és Korda Sándor Az Aranyember (1918) című klasszikusait.

A Sziget 25. évfordulójának alkalmából látványos fotókiállítást rendez a fesztiválon évek óta jelen lévő Capa Központ. A SZIGET 25 - FEKETÉN-FEHÉREN-SZÍNESBEN című tárlatot a World Press Photo- és Prima Primissima-díjas Benkő Imre a Sziget elmúlt 24 évében készített fotóiból, valamint a Rockstar Photographers alkotói, Csudai Sándor, Mohai Balázs, Mudra László és Kálló Péter fesztiválos képeiből válogatva rendezik látványos felületekre és megjelenítőkre installálva.

A kiállítás július végétől szeptember elejéig lesz látható a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ Nagymező utcai rendezvénytermében.

További információ: www.sziget.hu

Pesti Sólet menü a BZSH Kóserkonyha receptjei alapján

Nyírségi burgonya gombóclevés

Hozzávalók (5 adaghoz):

A leveshez: 40 dkg borjúlapocka (apróra vágva), 1 db vöröshagyma, 2 db sárgarépa, 1 nagy db gyökér, 25 dkg csiperkegomba, 40 dkg zöldborsó, 1 csokor petrezselyem, só, bors

A krumpligombóchoz: 25 dkg burgonya (főtt, áttört), 1 db tojás, 3 evőkanál liszt, 1 evőkanál búzadara, 0.5 csokor petrezselyem



Elkészítés: A közepes fej vöröshagymát apróra vágunk, és kevés zsíron megfonnyasztjuk. A hagymára rádobjuk az apró kockára vágott húst, egy kicsit pirítjuk, majd kb. 1,5 l vízzel felöntjük. Félpuhára pároljuk, és beletesszük a karikára vágott zöldséget, amikor ezek is félig puhára főttek, következnek a felszeletelt gomba és legvégül a zöldborsó.

Amíg fő a hús és a zöldségek, elkészítjük a krumpligombócot. Megfőzzük az előzőleg megtisztított, felkockázott krumplit, amikor puha, a vizet leöntjük, és még melegen áttörjük. Ha kihűlt, adunk hozzá fél (vagy egy kicsi) felvert tojást, kb. két evőkanál lisztet (burgonyától függően ez lehet kicsit több is), egy evőkanál búzadarát, sót, borsot, aprított petrezselymet, és alaposan összekeverjük. Vizes kézzel apró gombócokat formálunk, és óvatosan belepottyantjuk a levesbe. Megfőzzük a gombócokat, és friss petrezselyemmel megszórjuk, és melegen tálaljuk.

Máglyarakás

Hozzávalók (5 adaghoz): 6 db kifli vagy kalács, 3 db tojás, 3 evőkanál vaníliás cukor, 2 dl szójatej, 2-3 db alma, 1 teáskanál őrölt fahéj, ízlés szerint mazsola, 5 dkg durvára vágott dió, 1 evőkanál baracklekvár



Elkészítés: Kisebb darabokra vágjuk a kifli-t, vagy kalácsot. Szétválasztjuk a tojásokat. Majd a tojások sárgáját cukorral elkeverjük, hozzá öntjük a tejet és bele áztatjuk a feldarabolt kifliket. Margarinnal kikent tepsi aljára elterítjük a beáztatott kifliket. Az almákat meghámozzuk és vékony szeletekre vágjuk, ráhalmozzuk a kifli tetejére. A vaníliás cukor elkeverjük az őrölt fahéjjal és az almaszeletre szórjuk. A durvára vágott diót és mazsolát ráhalmozzuk. Előmelegített sütőben kb. 25-30 perc alatt megsütjük. Amíg sül, a tojások fehérjét kevés cukorral kemény habbá verjük. Amikor már majdnem jó a hab állaga hozzáadjuk a lekvárt. A megsült máglyarakásunk tetejére óvatosan (hogy ne törjön) rásimítjuk a felvert tojásdobot. Visszatesszük a sütőbe és pár perc alatt barnára sütjük.

Jó étvágyat kívánunk!



Várkonyi Tibor

Hiszi a piszi...

Szorongok, igencsak szorongok, hogy zsidó újság olvasói között sok olyan lesz, aki hét évtizeddel a második világháború után soha nem hallotta Karácsony Benő nevét, fogalma sincs arról, ki volt ez a csodálatos férfiú. Rejtélyeskedni semmi szándékom, ezért nyomban elárulom, a magyar irodalomtörténet egyik legnagyobb írójáról van szó. A legnagyobbak egyikéről, akinek a nevét minden túlzás nélkül Jókai Mór és hasonló nagy elbeszélők között nem csupán lehet, kell is említeni. Erdélyi író volt, és onnan hurcolta el Horthy Miklós rendőrsége, hogy csaknem félmillió zsidó honfitársával együtt Auschwitzban meggyilkolják.

A háború után kiadták remekműveit, amelyek elfelejtődtek, amíg ki tudja mikor, majd ismét rajongást keltsenek az új nemzedékekben. Ha ki-csit bővebben olvasna az Auschwitzban meggyilkolt íróról:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Kar%C3%A1csony_Ben%C5%91

Több regénye volt, sorozatban is, köztük és talán a legnagyobb a Napos oldal. Meg közvetlen folytatása: A megnyugvás ösvényein. Hőse, Felméri Kázmér szobrász és közvetlen baráti, ismerősi köre, részint sikeres, tehetséges, részint kallódó művész. Több száz oldalon keresztül Karácsony Benő megnyerő humorérzékkel, szórakoztatón ábrázolta kalandjait. A szobrász gyakori pénztelenségét, sanyarúsága ellenére a gondokat feledtetőn, mígnem akár erkölcsstelennek is mondható, a női nemet ajnározó, imádó szoknyavadász gyanánt. Falusi fruska, doktorasszony, kivétel nélkül a meghódítottja volt, gyakran tekintet nélkül arra, hogy csakugyan lenyűgöző szépségnek volt mondható, vagy csak éppen csinoskának, netán vonzó, mégis varázsos, de ennek ellenére csúnyácskának. Akiben tündöklék az eredetiség. Eredendően vidéki ember volt, édesapja még molnár, akinek a halála után a malmát is örökölte, és miközben udvarolt, tette a szépet, hódított, faragta szobrai, hogy legyen miből megélnie, lisztet, darát örölt a környéknek többnyire szerény és szegény gazdálkodóinak a természetéből. Imádták nem csupán az ölelésekre szomjazó menyecskék, a barátok, ivótársak is. Amolyan vidám fickó, kevésbé szomorkodó, annak ellenére, hogy a zsebe rendszerint üres volt, gyakran korgó gyomorral tett eleget a szobrai bűvöletébe esett megrendelőinek.

Egy ilyen balszerencsés sorozat mélypontján, éppen, hogy legyen miből a tejbe aprítania, elvállalta egy nem gazdag, de tehetős beteg, orvosi kezelésre váró honfitársának Párizsba kísérését. Tudta, ki Rodin, csak éppen az ideje volt csekély ahhoz, hogy múzeumokban csatangoljon. Koszos kis hotelekben tengette életét, üldözte a balszerencse is, de a zúg szálló fekete származású, volt gyarmati altiszt goromba tulajdonosának volt egy bűbájos iskolás kislánya, akit nem bujálkodási szándékkal, igazi lelki vonzásból megszeretett. A kis fekete tündér meg őt, így találtak egymásra önzetlenül. Kettőjük vigasztalásul. De csak győzött benne a honvágy, garas nélkül hazajött, folytassa itt még mindig nagyon nehéz, mégis szórakoztató, változatos életét. Csekély szobor megrendelésekkel, vitathatatlan tehetséggel, küszködve, de magyar földön.

Itt következett be az ígéretekkel kecsgető fordulat, amely Felméri

Kázmért összehozta, a sok kaland után, kiábrándulással, keserű csalódással zárult igazi szerelemmel, és a véletlen a hasonmással, a hitelesen nyárs-polgári hölgy álmaival. Az új Ilona arról hallott rebegni, hogy ez a Kázmér hamisítatlan talentum, a szobrász-művészet nagy ígérete, aki nem csupán azzal kecsegtet, tisztos jólétet biztosít majd a családnak, hírnevet is hoz, a feleséget megbecsült környezetbe illeszti be. Bimbózott itt is nagy ritkán a szerelem, mintha csakugyan elérkezett volna a varázs, de a nagycsalád, após és anyós más világ volt. Kapzsi, számító, idegenként fogadta a jövevényt. Még az egyetlen gyereket, Kiskázmért is el akarta ragadni az apától.

Nagy Kázmér azonban ezt a csalódást nem heverte volna ki, odalett a művészi álom is, minden energiáját összegyűjtve csak megmutatta, hogy minden dráma, tragédia ellenére a lelkében csak nagy művész ő. Akárcsak Párizsban a kis fekete tündér leánykát, egyszülött fiát is meghódította, ebben győzött.

A regény egésze minden kalandos fordulatával, váratlan részleteivel hiteles csoda, nem túlzás Karácsony Benő összehasonlíthatatlan varázsáról szólni. A magyar művészet, az irodalom igazi kincse, és nekem sok mással együtt rendíthetetlen meggyőződés, hogy hamarosan ismét visszahódítja megérdemelt díszhelyét literatúránkban. Nacionalista gerjedelem nélkül ott a helye a magyar zsidó irodalmi Panteonban. Már ezért is kötelesség fölidézni ezt, az egyelőre méltatlanul ideiglenesen feledett remekművet és társait.

De közbeszólt az ocsmány napi politika is. Megfejtteni igencsak nehéz, valójában mégsem annyira körülményes, mi jutathatta eszébe az egyik mai magyar önkormányzatnak és polgármesterének, Perkátán az ördögi gondolatot, hogy szobrot avasson a helység közepén vitéz nagybányai Horthy Miklósnak. A csaknem félmillió magyar zsidóság elpusztítójának, aki kiirtatta közvetlen családom javarészét is. Ocsmány napi politika ez a föltámadt buzgalom, suba alatt visszaidézni történelmünknek egyik leggyalázatosabb epizódját, rejtve, gazember módra rehabilitálni sajtójukban is a rémületet. Perkáta polgármestere mosakszik, bizonykodik, hogy fölébredt bennük a mérséklet és a józanság, hogy a közeli napokban náluk mégsem lesz Horthy szobor, megtértek. És bizonykodik arról is, az úgy-nevezett nagypolitika nem förmedt rájuk, ők tértek magukhoz. És mert a mai budapesti kormányzatnak csúnya a híre a hitelesen demokratikus világban, ezt a kétbalkezes mosakodást hiszi a piszi...



A DOHÁNY KÖRZET JÚNIUSI PROGRAMJA

Minden hétköznap reggeli ima 7:30, esti ima 18:00 a Talmud-Tórában, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel ima 8:00, esti ima 18:00 a Talmud-Tórában.

- Június 1. **Sovuajsz II.** reggel 9:30. a Dohányban, **MÁZKIR!**
Esti ima 18:00 a Talmud-Tórában
- Június 2. Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Június 3. Reggeli ima a Dohányban 9:30
Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Június 4. **Dohány-színpadon Nóti Károly: Szeressük egymást, 15:00 Goldmark-terem**
- Június 9. Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Június 10. Reggeli ima a Dohányban 9:30
Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00
- Június 14. **Sziván 20-gyászmegelemlkezés 17:00 a temetőkertben**
- Június 16. Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Június 17. Reggeli ima a Dohányban 9:30
Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Június 23. Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.
- Június 24. Reggeli ima a Dohányban 9:30
Esti ima és sálesüdesz a Talmud-Tórában 18:00.
- Június 30. Esti ima a Dohányban 18:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában.

MEGHÍVÓ

A Dohány körzet vezetése meghív minden emlékezőt június 14-én (Sziván 20-án), 17 órai kezdettel, a szokásos gyászmegelemlkezésre, a Dohány utcai Zsinagóga temetőkerájébe.

Az Ön részvételére is feltétlenül számítunk!

Beszédet mond: Dr. Frölich Róbert,
főrabbi

Közreműködik: Galkó Balázs,
színművész
Fekete László,
főkántor és
Rudas Dániel,
kántor



Lág Boajmer a Dohány körzetben

Május 14-én, vasárnap, az omerszámlálás 33. napján, rendhagyó „kerti partit” rendezett a Dohány körzet, a Síp utcai Díszteremben. Lág Boajmert ünnepeltük, amikor felfüggesztésre kerülnek a Pészahtól Sávuotig tartó ómerszámlálási időszakban érvényes gyászszokások, átadva helyüket némi öröme-nek és ünneplésnek.

A hagyományosan kerti parti a bizonytalan időjárásai előrejelzések miatt került a Díszterembe, ahová körzetünk vezetői meghívták a Szeretkórház és a Bét Jehuda rabbijait is.

Nádel Tamás elnöki köszöntője után Deutsch László főrabbi úr mondott beszédet, majd Vadász Magda, a Bet Jehuda körzet elnök-asszonya üdvözölte az ünneplőket. Ezután a Dohány Színpad művészei adtak elő ismert slágereket és táncos musical-részleteket.

A szünetben fogyasztottuk el a bőséges ünnepi lakomát – a Laky konyha ízletes hideg- és melegkonyhai fogásait.

A műsor után főrabbinink, Dr. Frölich Róbert adott érdekes tanítást, amelyből megtudhattuk, miért függesztik fel a gyász-szokásokat, és miért is ünnepeünk ezen a napon.

A római fennhatóság alatt keletkezett Talmudban leírt hagyomány szerint e napon szünt meg a Rabbi Akiba tanítványait sújtó „járvány”. Főrabbinktól megtudtuk, valószínűleg a rómaiak voltak a pusztítók, akik

i.sz. 135-ben levették és kegyetlenül megtorolták a Bar Kochba vezette felkelést. A „mikor megszűnt a járvány” vélhetően egy rómaiak felett aratott győzelem emlékét idézi, de ezt a Talmudban csak „kódoltan” írhatták le annak idején.

Egy másik hagyomány szerint e napon halt meg Rabbi Simon bár Joháj, aki a II. században, a rómaiak elleni felkelés leverése után tizenhárom évig élt egy barlangban, ahol a Talmud tanúsága szerint megírta a Zóhárt, a kabbala egyik alapművét. Az ómerszámlálás gyász-időszakában a zsidóságot számos, más

szomorú esemény is sújtotta a történelem folyamán, így legutóbb az 1943-as, vérbefojtott varsói gettó-felkelés leverése is.



Fotó: Szentgyörgyi Ákos

Oskar Schindler gyárában is járt a kile

Immáron hagyomány, hogy a Dohány utcai közösség tagjai minden évben elutaznak egy több napos kirándulásra. Idén a körzet vezetése célpontnak Lengyelországot választotta, ahová autóbusszal utaztunk május 7. és 11. között.

Vasárnap hajnalban indultunk „otthonról”, a Dohány templom elől, és kora délután már meg is érkezünk Krakkóba. Az utazás közben Róna Iván előljárónk osztott meg velünk rengeteg érdekes és fontos információt Lengyelország, illetve Krakkó múltjáról és jelenéről. Ezen túl, Iván segítette, és fogta össze a csoportot az egész út folyamán. Elfoglaltuk szállásunkat, az Óváros központjában található Matejko szál-

lodában, majd rögtön megkezdtük a gyönyörű város egyéni felfedezését. Másnap azután már profi magyar nyelvű helyi idegenvezetővel folytattuk. Megtudtuk, Krakkó Lengyelország második legnépesebb városa, s 1795-ig az ország hivatalos fővárosa volt. Igaz, már a XVII. század elejétől Varsó lett a Szejm és a király székhelye is. A város közigazgatási, kulturális, oktatási, gazdasági, szolgáltatási és turisztikai

központ. Míg 2000-ben Európa egyik kulturális fővárosa volt. Lengyelország lakosságának bő 10 százalékát adta a zsidóság a II. világháború előtt. A Soá során elpusztult összes zsidó fele is lengyel volt! Krakkóban, Galícia fővárosában különösen jelentős szerepet játszott a zsidóság. Erről sokat tudhattunk meg a Schindler-múzeumban, amely nevével ellentétben nem csupán az ismert zsidó-mentő gyáros, könyvből és filmből jól ismert történetét mutatja be az eredeti gyár helyszínén, de a krakkói zsidóság elpusztításához vezető utat, és helyzetüket a német megszállás alatt.

A múzeumot követően Krakkó zsidó negyedével, az utóbbi években egyre szebben felújított Kazimierz városrészrel ismerkedtünk, ahol a ma is használatos középkori

tábor történetét, valamint a Rajk László tervei alapján nemrég átalakított magyar barakkot. A csoport tagjai (akik közül sokan családtagjaikat vesztették e legnagyobb zsidó pusztítás helyszínén) megrendülten hallgatták az idegenvezetőt. Bár az átalakított magyar barakk vegyes érzéseket váltott ki, és az egész tábor is érezhetően a turista-forgalom igényeihez igyekeznek igazítani az emlékhely fenntartói, semmi sem takarhatta el az itt történt szörnyűségek emlékét, és a csoport a kivégző falnál elmondott közös, megrendítő Kaddis imával emlékezett az itt és más táborokban elpusztított mártírjainkra.

Másnap csoportunk rövid, szeles, ám annál melegebb hangulatú hajókirándulást tett a Visztula folyón, így megtekintve a város egy másik



Fotó: Hudy Patrick (<https://m.imgur.com/a/umfzL>)



Fotó: Siklósi Miklós (<https://www.facebook.com/gabriella.beck.37/posts/10213299214701914>)

A Dohány Zsinagóga Kulturális Páholyában

MUSICAL *Varázs*
Dohány Színpad

NÓTI KÁROLY
SZERESSÜK
EGYMÁST

VIGJÁTEK
HÁROM FELVONÁSBAN

Zártkörű bemutató:
2017 június 04. vasárnap 15:00
Goldmark terem

Jegyváltás nem szükséges. Regisztráció kötelező.
Jelentkezni Fülöp Ildinél: fulopvildi@gmail.com
vagy telefonon: +36 30 539 4683

Remu zsinagógában tudtuk elimádkozni délutáni imánkat. Ez rendkívül felemelő érzés volt! Majd felkerestük a múzeumnak berendezett Régi zsinagógát.

A zsidó negyedet elhagyva a volt királyi várat, a Wawelt és annak a Báthori István fejedelem nyughelyét is szolgáló székesegyházát tekintettük meg, az idő szűkössége miatt sajnos csak kívülről. A vár falairól pedig a város megkapó panorámájában gyönyörködhattunk.

Ezután megnéztük a város híres piacterét, és a Posztócsarnokot, s az érdeklődőknek módjuk volt meglátogatni a világhírű faragott oltárral rendelkező Mária templomot is.

A következő napon szomorú program várt a csoportra: látogatás az Auschwitz haláltáborban és Birkenauban. Jól felkészült, kítűnő magyarságú idegenvezető mutatta be a

arcát, majd egy kóser pizzázó meglátogatása következett a zsidó negyedben. Kiderült, a pizzázóhoz kapcsolódik egy aktívan használt zsinagóga is, s némi vita után, főrabunk határozott fellépésének engedve itt mondhattuk el délutáni imánkat – anélkül, hogy ezért külön fizetnünk kellett volna!

Utolsó napon, hazafelé, megálltunk Zakopane-ban, ahol némi kóstolót kaptunk Lengyelország téli fővárosának hangulatából, ízeiből, és módunk nyílt utolsó „zlotuvkáink” elverésére. Kora este érkezünk haza a Dohány templomhoz, ahol (két- és négy lábú) barátaink, családtagjaink vártak bennünket nagy örömmel. Mi pedig, köszönetet mondva közösségünk vezetésének és utunk szervezőinek, a következő kirándulásunk reményében búcsúztunk el.

Gyertyános András



Dési János

A Dohány templomtól az indiai „trónig”

„Trónra kerülhet egy pesti lány” írta a hangzatos cím, majd így folytatódott a Pesti Napló 1934. novemberi számában megjelenő korántsem visszafogott tudósítás: „Egy pesti kézimunkáüzlet tulajdonosának a lányát feleségül veszi India egyik leggazdagabb főura: a lahori rádza unokája – Januárban tartják az esküvőt, amelyre Indiába utazik a menyasszony egész rokonsága – Friedmann Fóri már Indiában van és áttért a brahminok vallására.”

A hír tulajdonképpen igaz. Sőt, ha úgy tetszik, még ennél is szenzációsabb. Friedmann „Fóri” édesapja, Ármin ugyanis a Dohány templom gyülekezetéhez tartozott ezekben az években, s lánya visszaemlékezéseiből azt is tudjuk, hogy, más előkelőségek között, a 3.-4. sorban volt állandó helye. A családnak szállítmányozási cége és a Váci utcában divatboltja is volt. Innen indult az indiai menyegző. Ami már csak azért is érdekes, mert Friedmann Magdolna nem egyszerűen a „lahori rádza” unokájához ment férjül, hanem az India politikai életét évtizedeken keresztül alapvetően meghatározó Nehru családba házasodott be, és lett annak megbecsült tagja egészen nemrégiben bekövetkezett haláláig. 108 éves volt.

Férje, Bubakker Nehru, volt nagykövet Washingtonban, Londonban, a Pestről elszármazott lány jó kapcsolatot ápolt Kennedy elnökkel, vagy Lyndon Johnsonnal is.

Aztán férje több indiai állam kormányzójaként is szolgált, s a pesti becenevét Indiában is megtartó Fóri követte őt, s tiszteletet, mint menekülteket önzetlenül segítő, nő ügyeket előrelendítő személy - szerzett saját jogán, abban a családban, amely India vezetőit adta.

Férje nagybátyja, Dzsavarharlal Nehru a függetlenné váló ország első vezetője volt, az ő lánya, Indira Gandhi többször is miniszterelnök – s férje unokatestvére. Indu – ahogy a családban szólították.

A történet persze nem egészen tipikus magyar zsidó sors - bár paradox módon igenis kellett a zsidóüldözés ahhoz, hogy a pesti Vadász utcából valaki a világ egyik legnépesebb országának vezetői közé kerüljön.

A tehetséges fiatal lányt ugyanis Pesten a zsidókat a felsőoktatásból kirekesztő numerus clausus miatt Magyarországon nem vették fel egyetemre. A családja, amely valószínűleg nem volt túl szegény,

előbb Franciaországban, majd Anglia legjobb egyetemeire küldte. Előbb a London School of Economics, majd Oxford.

Itt ismerkedett meg jövőbelijével és szerettek egymásba az „indiai herceggel”. Talán mondanunk sem kell, hogy egyik család sem nagyon lelkesedett a frigyért. Pesten az hangzott el, hogy mégiscsak, ki tudja hány felesége van egy ilyen „füstös képűnek”. A „füstös képű” akkor már három oxfordi doktorátussal rendelkezett, s nem törte meg, hogy a lány családja szinte kidobta.

Legközelebb már szüleivel – és a későbbi miniszterelnök nagybácsival Nehruval – megerősítve érkezett Pestre leánykérőbe. Végül Magdolnát jövődő anyósa szánta meg,

József öccse és Saci húga, ha nagy viszontagságok árán is, de túlélte a munkaszolgálatot és a holocaustot. A negyvenes években aztán mindketten elhagyták Magyarországot, s ismereteink szerint Ausztráliában kezdtek új életet.

Shoba fiaival először – és talán utoljára – 1949-ben járt Budapesten, s legidősebb gyermeke arról számolt be később, hogy édesanyja szinte folyamatosan sírt, ahogy szembesült vele, mi történt itt szeretteivel, barátaival, akik nem hagyták el időben Magyarországot. Pedig maga is látott addigra már éppen elég rémséget. Az India függetlenségével járó háborúk, a kialakuló pakisztáni - indiai ellentétek, a menekültek százezrei között azonban mindig tudta hol a helye,

Indira Gandhit – például ő merte figyelmeztetni azokra a súlyos visszaélésekre, így kényszersterilizálásokra – amelyek kormányzása alatt előfordultak.

Vagy, egy súlyosabb indiai - amerikai konfliktus idején, amikor Johnson elnök nem akarta elfogadni az indiai követség meghívását, ő volt az, aki végül rábeszélte az elnököt, hogy mégiscsak jöjjön el, aki nem tudott ellenállni ennek a kérésnek, elhárítva így egy nagyobb diplomáciai konfliktust.

Fóri – aki becenevét még a pesti Szemere utcai gimnáziumban szerezte, mert akkoriban Forbáth volt a családi neve – bizonyos szempontból indiaivá vált. Száriában járt, megtanult hindiül, beilleszkedett a családba. Fiai persze – már csak a családi hagyományok okán is – Oxfordban végeztek. De zsidó származásukat – egy vezető indiai politikus, aki pesti zsidó tulajdonképpen! – sosem tagadták. Fóri már jóval a nyolcvan fölött, kezdett el ismét érdeklődni a zsidó hit iránt. Fia, Ashok, egy oxfordi történész barátjának panasolta el, hogy milyen keveset tud már édesapja - édesanyja, az ősei, hitéről. De szeretné ezt minél jobban megismerni. Ezért a professzor hosszú levelekben foglalta össze neki a zsidóság történetét Ádámtól - Évtől – a holokauszton keresztül, egészen napjainkig.

A levelezés aztán könyv alakban is megjelent és népszerű lett, Levelek Fóri néninek címmel – (Martin Gilbert: Letters to Auntie Fori sajnos magyarul még nem elérhető, pedig tanulságos, miként magyarázza el a zsidó történelmet egy oxfordi professzor egy, az életét Indiában leélő Pesten született embernek, akinek apja még a Dohány zsinagóga harmadik sorában imádkozott.

Ha valaki tud a családról, ma is élő rokonokról akkor kérem, írjon a desijan@outlook.com email címre.



Friedmann Fóri, Indira Gandhi és a Kennedy házaspár

amikor meglátta, hogy a leány – akkor már szintén több oxfordi diploma tulajdonosa - milyen keservesen zokog, amikor kútba esni látszik a frigy.

Az indiai család engedett, s Fóri, hivatalos nevén Shoba Nehru, gyorsan beilleszkedett a számára teljesen új világba.

Édesanyja még a háború előtt utána utazott, így élhette túl a holokausztot, de rokonainak egész sorát meggyilkolták Magyarországon. Bár

s ha közvetlenül a politikában nem is vett részt, közismerten sokat tett például a menekültek szenvedéseinek enyhítéséért. Menekültszállásokat szervezett, anyaotthonokat hozott létre, népkonyhák felállítását szorgalmazta, de annak a kézműves-iparnak a megteremtése is az ő nevéhez fűződik, amelyik munkát adott a menekült asszonyok tömegeinek.

S apolitikus sem volt: azt is följegyzik, hogy a szigorú Indu -

Kitűnő zsidók - kitüntetett zsidók

(I.) – Bevezetés

Mostantól új témával találkozhatnak ezen oldalon tisztelt olvasóink, akik szeretik a régi történeteket, a régi dokumentumokat, a régiségeket, a történelmet, vagy az írásokat melyek szervesen összefüggnek a zsidó múlttal-jelennel. Az öt évig tartó, zsidonagógák képeslapokon sorozat (a Pesti Sólet egyik legkedveltebb oldala – a szerk.) után új rovattal kedveskedünk, melyre már bő egy éve készülünk.



Szerencsétlen véletlen, hogy a magyar közéletben zajló negatív változások nemrég előhoztak egy olyan esetet, amelyre nem csak sokan figyeltek oda, de arra ösztökéltek számos zsidó közéleti, tudós, hitéleti vezetőt, művészt, hogy a magyar kormány(ok)tól kapott ilyen-olyan kitüntéseiket visszaadták tiltakozás gyanánt. Mindezt azért, mert a mai Magyarországon a kormány kimagasló kitüntetésekkel jutalmazza azon személyeket is, akik nyíltan felvállalták, felvállalják a zsidósággal szembeni utálatukat, ellenszenvüket.

A magyarországi zsidók emancipációját követően sokan, nagyon sokan kaptak a mindenkori világi hatalmaktól kitüntetések, érdemrendeket.

Többen közülük művészeti, tudományos tevékenységükért, de a világegészek alkalmával olyan zsidók is kaptak katonai vitézségi érdemeik elismerése gyanánt medálokat, kiknek neve, teljesítménye a ma élő zsidók számára teljesen ismeretlen.

A modern kor, a háború utáni időszak is a maga törvényeivel ugyanolyan módon jutalmazta azokat a „hú alattvalókat”, akik az elvárt teljesítményeknek, vagy más, politikai szempontoknak megfeleltek, mint a korábbiak. Az igazsághoz tartozik az is, hogy a monarchia időszakában a kitüntetések javát valós eredményeikért adták. A Horthy-korszak néven elhíresült több mint, 20 esztendő leforgása alatt ez a folyamat megváltozott, amelynek egyik része a társadalom egyre

A jutalmazottak között művészeti, politikai, diplomácia és vallási munkáért kitüntetettek is találhatóak.

E kis bevezetést követően, szándékom, hogy az elmúlt 100 esztendő különböző korszakaiban kitüntetett zsidó személyekről egy-egy rövid írást tegyek közzé, mellékelve az általam ismert kitüntetések fajtáinak megnevezésével, érdekesebb esetekben a medália rövid történetének ismertetésével.

Igyekszem a cikkekben főleg a hazai zsidó személyiségeket előtérbe helyezni, de lesz az írások között néhány nem magyar származású zsidó is, mert akad belőlük is bőven érdekes kitüntetett személy.

Szeretném jelezni, a cikkekben felbukkanó egy-egy kitüntetés, érdemrend szimbóluma, formája, esetleges tartalma, üzenete nem biztos, hogy a Sólet vallási tartalmával, vagy a kedves olvasó ízlésével megegyező. Ezért előre is elnézést kérek minden érintettől, de mivel a zsidó



nagyobb zsidóellenessége, a Kormányzó szűk köréhez tartozó gazdag, iparos zsidók favorizálása volt, vagy az, hogy több állami kitüntetést. Érdemrendet a származásuk miatt háttérbe szorultak eleve nem kaphattak, vagy csak nagyon-nagyon ritka esetben.

A rendszerváltást követően újra más ideológia alapján osztotta és osztja a mai napig a kitüntetések a hatalom.

témakörből egy új, érdekes titkos szelencét szeretnék kinyitni és bemutatni, így a cikkekben található jelképek csak történelmi ismereteket, művelődéstörténeti értékeket tartalmaznak, nem céljuk régi, vagy újra divatos ideológiák támogatása.

Múzeumok Éjszakája a Zsidónegyedben

Ha június utolsó szombatja, akkor Múzeumok Éjszakája. A Mazsihisz idén is csatlakozott az eseményhez, így június 24-én 22 órától várja a vendégeket.

Az éjszaka során ezúttal is számos izgalmas és színes programon vehetnek majd részt az érdeklődők, a Magyar Zsidó Múzeumban és a Dohány utcai zsinagóga előtti téren koncertekkel várjuk az éjszakázókat. Az éjszakát szabadtéri szombat búcsúztatással kezdjük!

A Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár a Múzeumok Éjszakáján megújult állandó kiállításával és a 100! című ideiglenes kiállításával várja látogatóit. A 100! 100 év – 100 tárgy a magyar zsidó közösségek történetét mutatja be a centenárium tiszteletére éppen 100 tárgyon keresztül, a múzeum gyűjteményéből válogatva 1910-től egészen napjainkig.

Frissen nyílt állandó kiállításunk egy harminc éve változatlan tárlat megújításának második lépcsőjeként a judaizmus általános kérdéseibe vezeti be a látogatót. Szóba kerül a zsidó idő és tér, a holdnaptár és a diaszpórakultúra, nem utolsósorban pedig, hogy mindehhez hogyan kapcsolódik a múzeum mint helyszín.



Tervezett program

22:00 - Magyar Zsidó Múzeum, Dohány utcai zsinagóga és a zsinagóga előtti tér – Tárlatvezetések, zsinagóga és éjszakai zsidónegyed séták, koncert a zsinagóga előtt

22:00; 22:30; 23:00 - Rendhagyó éjszakai zsidónegyed séták. Egy-egy sétán legfeljebb 20 fő tud részt venni, ezért kérjük, hogy a sétára előre regisztráljon a zsidonegyedsetak@gmail.com e-mail címen. A séták szokás szerint a Goldmark-terem elől indulnak.

S persze az elmúlt évek hagyományainak megfelelően, lesznek tárlatvezetések, kérdezd a rabbit, kvízzjátékok és még sok minden.

További információ (június 1-től): www.mazsihisz.hu



MEGJELENT!

Róna Tamás és Nógrádi Gergely:

Sálom!

és

Mázél tov!

Zsidó hittankönyv I. és II. része

A köteteket legkényelmesebben megrendelheti a

WWW.ZSIDOKONYVEK.HU

webshopban.

Az ár kötetenként

3570 Ft.-



Ünnepeink - színezőkönyv

A Zsidó ünnepek című színezőkönyv majd 30 rajzon keresztül ismerteti meg a gyerekekkel a zsidó ünnepeket és azok legfontosabb kellékeit. A kreatív alkotás mellett lehetőség nyílik beszélgetni az ünnepekről és memorizálni a látottakat. Trenderli, fánk, Megillah, Széder tál, kőtábla, sófár... mind-mind arra várnak, hogy a gyerekek megtöltsék őket színekkel!

Megrendelhető a www.zsidokonyvek.hu webshopban.



Londonból a Maccabi Játékokra - motorral

Június 13-án indulnak útnak tizenöten, tizenkét motorral Londonból, s június 29-én érnek át Izraelbe. S majd ott a riderek viszik városról-városra a Maccabiah lángját. Majd július 6-án a 20. Maccabiah megnyitójára is. Közben lesz egy speciális esemény, amelyen legalább 150 izraeli motorossal utaznak a Tel Aviv–Látrun–Siratófal útvonalon, az izraeli katonákkal való szolidaritás jegyében.

A csapatban hat nemzet képviselői szerepelnek (Izrael, Magyarország, Németország, Románia, Svájc és USA). Hazánkból három motoros vesz

részt a túrán, Horváth József (Jocó) – az esemény egyik főszervezője, Kalotai Gábor, Lukács Sándor

A túra útvonala: London–Brüsszel–Köln–Frankfurt–Nürnberg–Dachau–Salzburg–Pozsony–Budapest–Szeged–Arad–Szófia–Larissza–Athén–Tel-Aviv.

A motorosok útközben több helyi Maccabi és zsidó szervezet vezetőjével, de politikusokkal is (Brüsszelben, Frankfurtban és Münchenben) találkoznak.

Aki szívesen találkozna a csapattal, s megcsodálná a hatalmas motorokat, az június 18-án, vasárnap 16:00 körül a Dohány utcai szingógnánál megteheti.

S hogy miért 2017?

Ebben az évben rengeteg eseményt ünnepelhet Izrael, illetve a világ zsidósága

120 éve - rendezték az 1. Cionista Világkongresszust (1897. augusztus 29. – Bazel)

100 éve - fogadta el Nagy-Britannia kormánya a Balfour Nyilatkozatot (1917 novembere)

70 éve - Az ENSZ jóváhagyta Palesztina megosztását, s tette lehetővé Izrael megalapítását

50 éve - A hatnapos háborúban szabadult fel Kelet-Jeruzsálem és egyesült újra, Jeruzsálem

20. Maccabi Játékok. Az elsőt 85 éve, 1932-ben rendezték.

Bővebben, sok-sok érdekességgel: www.ride4solidarity.com



MACCABIAH 2017
20-08-31-2017

LONDON
CALAIS
BRUSSELS
COLOGNE
FRANKFURT
NUREMBERG
DACHAU
SALZBURG
BRATISLAVA
BUDAPEST
ORADEA
TRANSALPINA (DN67C)
CRAIOVA
BECHET
SOFIA
THESSALONIKA
LAMIA
ATEHNS
LAVRIO
HAIFA
TEL AVIV
JERUSALEM

RIDE4SOLIDARITY FROM LONDON TO JERUSALEM
Standing up for the STATE OF ISRAEL for democracy, life and peace
20 MOTORCYCLES 25 DAYS 10 COUNTRIES 5000 KM

www.ride4solidarity.com info@ride4solidarity.com



Lépésről lépésre a közösségért!

2017. június 11-én immár 7. alkalommal rendezi meg a Maccabi VAC az EMC-vel közösen a Maccabi Fun Run közösségi, jótékonyági futóversenyét, ezúttal már 15 további országgal egyidejűleg.

A VAC csapatának és lelkes önkénteseinek lebonyolítása mellett az elmúlt években is több százan vettek részt, az egyik kiemelkedő hazai zsidó programmal, a Judafest utcafesztivállal egy napon tartott eseményen, Budapest zsidónegyedében.

Hogyan teljesíthetik a távot?

A Maccabi Fun Run regisztrációs díj befizetésével, amely egyben karitatív jellegű, ugyanis a résztvevők kiválaszthatják azt, a programhoz csatlakozott szervezetet, amelyet támogatni kívánnak. A megadott szervezet a befizetett díj teljes összegét megkapja, és a korábban megadott célra fordíthatja.

A start előtt a szervezők természetesen ezúttal is minden jelentkezőnek profi oktatók által „vezényelt” közös, zenés bemelegítő edzést kínálnak! A futás minden évben a sófár hangjára indul. A versenyzők 1 km, 5 km és 10 km-es távokon állhatnak rajthoz. Az 1 km-es, legkisebb táv a családok kedvence. Ezen a távon ugyanis azok futnak, akik futás helyett részvételükkel kívánják kifejezni, hogy fontos számukra a zsidó közösségük jövője. A gyerekek kocogva, a szülők babakocsival, míg a nagyszülők kézen fogva sétálva teszik meg az 1 km-t.

2017 a Globális Fun Run első éve, valósítsunk meg egy közös célt!

Az esemény a futás mellett számos programot kínál:

Gyerekeknek: óriás ejtőernyőzés, sportos kalandjátékok, kvizek, bűvészkedés, mini disco

Felnőtteknek: tombola (vacsorajegyek, fitness bérletek, könyvek, más értékes nyeremények)



Dátum: 2017. 06. 11., vasárnap

1 km-es táv rajt: 12:00.

5 km-es és a 10 km-es táv rajt: 10:00-kor.

Regisztrálni a helyszínen is lehet, legkésőbb az indulás előtt fél órával (11:30, illetve 9:30).

Helyszín: A regisztráció és a rajt a Kazinczy és Dob utca sarkán kialakított Maccabi VAC FUN RUN CORNER

Regisztráció és információ:

<http://maccabi.hu/funrun/regisztracio/>

MACCABI FUN RUN
VASÁRNAP, JÚNIUS 11., 2017. BUDAPEST

LÉPÉS RŐL LÉPÉSRE A KÖZÖSSÉGÉRT!

www.maccabi.hu
funrun@maccabi.hu
@hungary.maccabivac

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet fejezem ki dr. Frólich Róbert főrabbi úrnak, Nádel Tamás elnök úrnak, a Dohány-körzet vezetőségének, és tagságának, illetve mindazoknak, akik jelenlétükkel megtisztelték férjem, Dr. Dancz Gábor emlékét sírkőavatása alkalmával (is).

Köszönet, Heisler Andrásnak, a Mazsihisz elnökének, aki a szervezet képviselőjében, de elsősorban régi barátként, izraeli hivatalos útjáról előbb utazott haza, hogy édesanyjával, Rózsával részt vehessen a szertartáson.

Köszönöm, Ács Tamásnak, a BZSH elnökének, a Dohány-körzet vezetőségi tagjának, hogy kohánitaként a távolból jelen volt levita társa megemlékezésén.

Hálásan köszönöm, Deutsch László főrabbi úr jelenlétét, aki férjem utolsó hónapjaiban ott állt mellette, mellettünk. Aki tanúja volt annak is, hogy egy, szó szerint, az utolsó leheletéig hívó, vallását szívből gyakorló embert veszítettünk el. Dr. Schöner Alfréd főrabbi úr igaz barátként szólt róla, hozzá és hozzám. Köszönöm Frédi!

És köszönöm Fekete László főkántor úr énekét, melyet, mint minden ünnepnapon, bizonyára most is elérzékenyülve hallgatott. Kérem, őrizték, őrizték meg annak a hittestvérnek az emlékét, aki a közösségi feladatokat mindenkor megtiszteltetésnek és szolgálatnak tekintette, s aki békeszeretőként, elkötelezett orvosként az emberi tisztaságot képviselte.

Dr. Dancz Gáborné dr. Bálint Judit



Izrael 69 éves!

Tavaly szakadt az eső aznap, amikor Izrael Állam születésének évfordulóját ünnepelték a Vígyszínházban. Idén, a 69. „születésnap” rendezvényt a Várkert Bazárban tartották, az égi „áldás” ezúttal sem maradt el, ráadásul némi túlzással Noé felbukkanását vártuk az özönvizet hozó esőben. Ennek ellenére, több százan vettek részt az eseményen az izraeli nagykövetség invitálására a magyar zsidó közéletből, politikusok, illetve külföldi diplomaták. A beszédek mellett a magyar InFusionTrio az ismert izraeli zenésszel, Amir Gwirtzmannel adott közös koncertet az este folyamán.



– Izrael 69. születésnapját ünnepeljük. Továbbra is a jövőbe tekintünk, egy jobb holnapban, az együttélés, a béke, a jólét és az együttműködés reményében – mondta köszöntő beszédében Yosef Amrani, Izrael nagykövete.

– Izrael születése, a vágyakozás története, a száműzés és a szenvedés története, a második világháború és a holokauszt borzalmi, a függetlenségi háború, s a világ zsidó közösségeinek közös áldozatvállalása és erőfeszítése tette lehetővé azt, hogy ez a csoda, Izrael állama megvalósuljon. Fiatal országunk sok mindenre lehet büszke: a tudományos eredményeire, az egyetemeire és kutatóintézetekre, a gazdaságra és arra, hogy Izrael az innováció nemzete lett. Ennek titka az önbizalomból és állandó kihívásból ered.

A nagykövetség mozgásfejlesztő eszközöket adományozott a Pető Intézetnek. Izraelben évtizedek óta ismerik a Pető-módszert, s több olyan intézmény is van, amely ezt alkalmazza munkája során. Yosef Amrani beszédében többször szólt a kiváló magyar-izraeli kapcsolatokról, amelyek jó példája a Pető Intézet és az izraeli Tzad Kadima együttműködése.

Jahrzeit-napok a falnál

A Dohány utcai Zsinagógában a fekete gránitból készült Jahrzeit-falon a kis névtáblák alatti gyertyák évente öt alkalommal gyulladnak fel, s emlékeztetnek elhunyt hozzátartozóinkra, ismerősünkre. A négy Mázkir napon, vagyis Jajm Kippur, Smini Áceresz, Pészách 8. és Sovuajsz 2. napján és haláluk héber naptár szerinti évfordulóján – az előző estétől – világítanak szereteteinkért a gyertyák. A Jahrzeitnapon a reggeli i.tentisztelet után a közösség átmegy a falhoz és Káddist mond az elhunytért. Lapunkban továbbra is közreadjuk, hogy elhunyt szeretteiknek mikor van a Jahrzeitje.

| | | | | | | | |
|-----------------------|------------|-----------------------------|------------|--------------------|------------|------------------------|------------|
| Dévényi Andrásné | június 2. | Deutsch Sándor | június 14. | Pap Józsefné | június 14. | Farkas Jenőné | június 17. |
| Baruchné Beck Rózsika | június 3. | Faragó József, Adél és Vera | június 14. | Schwarcz család | június 14. | Goitein Emil | június 17. |
| Weisz József | június 4. | Hirschberg Sándor | június 14. | Sommer István | június 14. | Schön Jánosné | június 17. |
| Biksz János | június 7. | Kohn család | június 14. | Stahlberg György | június 14. | Dr. Seifert Gézané | június 21. |
| Peter Nadel | június 7. | Lendvai Lajos | június 14. | Stahlberg Györgyné | június 14. | Fried László | június 23. |
| Bartos Miksa | június 10. | Lendvai Lajosné | június 14. | Tusák Piroska | június 14. | Rózsási György | június 25. |
| Wurumbrand család | június 10. | Lisztenberg Salamon és Éva | június 14. | Wasserman család | június 14. | Brummer Ernő | június 26. |
| Darvas Imre | június 12. | Markovits Jakab és Jakabné | június 14. | Weinstein Judit | június 14. | Gálné Kovács Zsuzsanna | június 26. |
| Braun Mária | június 14. | Müller-Klein család | június 14. | Zucker Béla | június 14. | | |

